

Hermeneutika

Veškerá filosofie je bytostně hermeneutická, a to v tom smyslu, že přistupuje ke všem skutečnostem i ke každé jednotlivé z nich jako k "textu", tj. snaží se ten „text“ přečíst tak, aby vše vyvstalo i v tom, co je tím hlavním, ale co jako by v tom textu vůbec nebylo, pokud se omezíme pouze na „písmena“ a na to, co je z nich složeno do skupin. (Pochopitelně takový přístup ještě sám o sobě není filosofický, tj. nezakládá se tím ještě jeho filosofičnost.) Proto také (skepticky orientovaný) německý filosof Odo Marquard mohl vše shrnout ve zdánlivém paradoxu, totiž že hermeneutika nás učí, jak přečíst v textu to, co tam není. Když to vše náležitě uvážíme, musíme nahlédnout, že to je základní rys našeho přístupu ke světu od nejtělejšího dětství; právě anglosaský empirismus dělal tu hrubou chybu, že chtěl všechno odvozovat od jakýchsi nejmenších smyslových dat (vjemů, počitků, impresí atd.) a že naprosto zapomínal na to, že – pokud by vůbec něco takového existovalo a nebyla to tedy pouze naše konstrukce – cílem by nebylo se soustředit na ty atomární vjemy, ale dostat se k tomu, co je za nimi a nikoli „v“ nich.

(Písek, 090120-3.)